

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (POLITICAL SCIENCE)
EXAMINATION: MAY – 2025
SECOND SEMESTER

Subject: Indian Government & Politics (POLMJC-201)

Date: 20/05/2025

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

- 1) What is Judicial Activism? Discuss its impact on Indian Democracy.
- 2) Compare the roles and responsibilities of the Governor and Chief Minister.
- 3) Write a detailed note on 'Indian Federalism'.
- 4) Discuss the Preamble of Indian Constitution and explain its Philosophical Foundation.
- 5) Explain the composition and functioning of Indian Parliament.
- 6) Explain the DPSP(Directive Principles of State Policy) enshrined in the Indian Constitution.

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

- 1) Explain any four Fundamental Rights and their importance.
- 2) Describe the powers and responsibilities of the Chief Minister.
- 3) Write a note on Fundamental Duties of Indian Citizens.
- 4) Explain the composition and Powers of the State Legislative Assembly.
- 5) Write a note on 'Keshvanand Bharti' case and give its significance.
- 6) Discuss any five salient features of the Indian Constitution.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

- १) न्यायिक सक्रियता म्हणजे काय? त्याचा भारतीय लोकशाहीवरील प्रभावाची चर्चा करा.
- २) राज्यपाल आणि मुख्यमंत्री यांच्या भूमिका व जबाबदाऱ्या यांची तुलना करा.
- ३) भारतीय संघराज्यावर विस्तृत टीप लिहा.
- ४) भारतीय संविधानाच्या उद्देशिकेचे विश्लेषण करा व त्यामधील तत्त्वज्ञान स्पष्ट करा.
- ५) भारतीय संसदेची रचना व कार्यपद्धती स्पष्ट करा.
- ६) भारतीय संविधानातील समाविष्ट करण्यात आलेल्या राज्य धोरणाच्या मार्गदर्शक तत्वांची माहिती द्या.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

- १) कोणतेही चार मूलभूत हक्क व त्यांचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- २) मुख्यमंत्र्यांचे अधिकार व जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा.
- ३) भारतीय नागरिकांच्या मूलभूत कर्तव्यांवर टीप लिहा.
- ४) राज्य विधानसभेची रचना व अधिकार स्पष्ट करा.
- ५) केशवानंद भारती खटल्यावर टीप लिहून त्याचे महत्त्व अधोरेखित करा.
- ६) भारतीय संविधानाच्या कोणत्याही पाच वैशिष्ट्यांवर चर्चा करा.